

Posudek vedoucího diplomové práce

NETŘEBA, Tomáš. *Perspektivy duchovenské služby z pohledu duchovních Pražské diecéze ČČSH*. Praha: HTF UK, 2023.

Vedoucí práce: Mgr. Pavel Kolář, Th.D.

Výzkumná otázka práce Tomáše Netřeby se týká tématu, které je v ČČSH hojně diskutováno, ale méně již zkoumáno současnými metodami kvalitativního výzkumu. Záměrné začlenění duchovních do odborného výzkumu duchovenské činnosti v církvi a jejich aktivní účast v následné reflexi jeho výsledků patří nicméně k důležitým rysům současné praktické teologie. Práci T. Netřeby tak lze vidět jako krok tímto směrem.

V průběhu práce se musel vyrovnat se změnou původního postoje vedení Pražské diecéze ČČSH (dále jen PD) ve věci sdílení dat sbíraných v rámci pravidelných pastoračních rozhovorů vikářů s duchovními, jejichž součástí je i téma rozvoje duchovní služby v náboženské obci. Vedení PD nakonec vyhodnotilo tato data jako osobní informace, které není oprávněno poskytnout třetím osobám – a to ani po jejich anonymizaci. Nemohl tedy do svého výzkumu zahrnout jeden z důležitých zdrojů dlouhodobých dat, se kterým z počátku počítal. Rozhodl se tedy zaměřit na individuální rozhovory s vikáři PD.

První část práce má popisný charakter. S využitím organizačně právních dokumentů (řádů) ČČSH vymezuje právní rámec duchovenské služby ČČSH, práva a povinnosti duchovních, jejich roli v rámci náboženské obce a celku církve a kvalifikační požadavky spojené s přijetím do duchovenské služby. Stručně představuje statistická data o počtu duchovních v ČČSH, metodiku hodnocení činnosti duchovních a otázku ekonomického zajištění duchovenské služby po finanční odluce církve od státu. Pozornost věnuje také přehledu základních teologických důrazů a modelu duchovenské služby v ČČSH, zejména na základě prací Otto Rutrleho a Milana Salajky.

Druhá část prezentuje výzkum, tj. výzkumnou otázku, výzkumný soubor, zvolenou metodu sběru dat spolu s jejich analýzou a interpretací. Postupuje při tom s využitím přehledové české odborné literatury. Nedílnou součástí této části jsou i doporučení pro praxi, která T. Netřeba zakládá na výsledcích svého výzkumu. Z nich pokládá za důležité rozvoj dalšího vzdělávání v oblasti sociální práce a psychologie, zavedení vhodných forem supervize, vyvážení pevných a svobodně organizovatelných prvků v činnosti duchovních a větší snahu PD komunikovat směrem k veřejnosti o postojích církve k důležitým tématům veřejné diskuze.

Z mého pohledu přinesl výzkum některá zajímavá zjištění, ale zdá se mi, že volba polostrukturovaného rozhovoru, jehož připravené otázky vycházely z „oficiálního“ pojetí duchovenské služby, vnesla do rozhovorů mantinely, ve kterých respondenti zůstali - tak se mi to alespoň jeví z jejich odpovědí, které T. Netřeba v práci uvádí. Ve svém celku má svým charakterem blízko k dotazníkovému šetření.

Tomáš Netřeba téma své práce zpracoval odpovědně a samostatně, s osobním zájmem i zaujetím, a prokázal dovednost přenést výsledky výzkumu do realizovatelných doporučení pro praxi, jejichž adresátem je spíše vedení PD než kdokoli jiný.

Předloženou práci hodnotím jako **velmi dobrou (2)**.

V Praze dne 11.1.2024

Mgr. Pavel Kolář, Th.D.